

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997-YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/5

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

I.U.MADJIDOV – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Y.S.ERGASHOV – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Baliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **Z.A.PARDAYEV**

TOSHKENT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Абдиназарова Ш. Система образования Узбекистана в годы Великой Отечественной войны	4
Davronova Z. Millatlararo va xalqaro munosabatlarga sotsiologik yondashuvlarning metodologik tahlili	7
Jo'raboyev N. O'zbek matbuotida sharq mavzusi (1917-1930 yillar)	10
Bojbojanov S. O'zbekistonda imkoniyati cheklangan fuqarolarni ijtimoiy himoya qilish va uning dinamikasi (2017-2022-yillar)	13
Saidov J. Jizzax vohasining karvon yo'llari infratuzilmalari va ularda ko'rsatiladigan xizmatlar	16
Saydatov O. XIX asr Buyuk Britaniyaning Markaziy Osiyodagi maqsadi	19
Shukurov S. Markaziy Osiyo davlatlarining iqtisodiy hamkorligi O'zbekiston-Tojikiston, Qirg'iziston, Turkmaniston, Qozog'iston misolida	22
Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdiyeva F. Fan va tabiat bilan tanishtirish orqali maktabgacha ta'lim yoshdagi bolalarni intellektual imkoniyatlarini rivojlantirish mezonlari	26
Абдуазимова З. Дилемма: экологическое право и антропоцентризм	29
Abdullayeva D. Geoekologik madaniyat paradigmasi: ilmiy talqin, rivojlanishning yangi vektori	32
Abduraimov J. O'qituvchilarning elektron ta'lim resurslaridan foydalanishining o'ziga xos xususiyatlari	36
Adilov B. Bo'lajak muhandislar loyihaviy-konstruktorlik kompetentligini rivojlantirishda umumkasbiy fanlarning didaktik imkoniyatlari	39
Azimova M., Jurayeva L. Chet tillarida gapirishga o'rgatishda audio va video materiallardan foydalanishning ahamiyati	42
Akramov J., Akmalov Sh. Innovatsiya siyosiy tadqiqot obyekti sifatida	45
Akramova D. Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarida moslashuvchanlik mexanizmlarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	48
Astanov T. "Nuqtalar va ularning chizmada berilishi" mavzusini o'qitish metodikasi	51
Axrорова U. Pedagogikada tizimli tahlilning tuzilmasi va funksiyasi	55
Ashurova S. Professional ta'lim tizimida modulli-kompetentli yondashuv va uni amalga oshirish texnologiyasining asosiy komponentlari	59
Ashurova Sh. Xorijiy til o'qituvchisining ta'lim-tarbiya jarayonida etibor qaratiligi lozim bo'lgan psixologik aspektlar	62
Bazarbayev P. 14-16 yoshli gandbolchilarda qo'l panja kuchining antropometrik o'zgaruvchanligi	65
Baratov D. O'quv va amaliy mashg'ulotlarda muhandislik ijodiyoti va loyiha faoliyatini rivojlantirish	67
Bahrombekov B. Jinoiy sud ishlarini yuritishda davlat ayblovini quvvatlashning huquqiy va axloqiy muammolari	71
Bekmurodova Y. Xorij tajribalari asosida maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish	75
Berdiyeva S., Qulboboyeva M. Maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual qobiliyatlari rivojidadagi dolzarb masalalar	78
Jo'rayev Y. Avtomobil haydovchilarini o'qitish usullarini takomillashtirish yo'llari	81
Pyasov B. 13-14 yoshli suzuvchilarning jismoniy tayyorgarligini tashkil qilish muammolari	85
Ismoilov Sh. Nogironlik tushunchasining ijtimoiy tahlili	88
Kamilova M. Oilada huquqiy tushunchalar shakllanishiga individual psixologik xususiyatlar ta'siri	91
Komilova N. Talabalarni zamonaviy didaktik vositalar asosida kasbiy tayyorlashning pedagogik asoslari	95
Qoraboyev N. Akademik Said Shermuhamedov hayoti va ijodini o'rganish masalasiga doir	99
Mamadjon Q. X. Qo'rquv – ijtimoiy-axloqiy fenomen sifatida	102
Mammadli H. Modernization in the context of global challenges and national interests	105
Мухамеджанова Л. Философская классификация концепций модернизации общества и нравственных ценностей	109
Muxitdinova M. Pedagogik amaliyot – bo'lajak musiqa o'qituvchisining kasbiy kompetensiyalarini shakllantiruvchi asosiy omil sifatida	113
Muhammadiyeva Z. Kompyuter grafikasida elektron ta'lim resurslarini rivojlanishi	116
Navruzov R., Iminjanov M., Jabbarov Z. "Operator-12" geografik axborot tizimi (GAT) dasturida yangi topografik va taktik shartli belgilar klassifikatorini yaratishni istiqbollari	119
Нарзикулова Ф. Социально – психологические особенности профессиональной деятельности учителя в развитии мотивационно - ценностного компонента	123
Nurimov O. Harbiy doktrina mamlakatimiz mudofaa tizimining mustahkam poydevori	127
Oblanazarov F. Yosh futbolchilarda irodaviy sifatlarni tarbiyalash masalalari	130
Pardayev S. "Yangi O'zbekiston" hayotida ma'naviy-ma'rifiy texnologiyalarni modernizatsiyalash yo'llari	133
Payanova M., Nasriddinova N. Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida o'quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini shakllantirish	137
Pulatova O. Pedagogning talabalar bilan muloqot olib borish yo'llari	140
Rasulova M. Modulli ta'lim asosida bo'lajak o'qituvchilarda metodologik madaniyatni shakllantirish texnologiyasi	143
Raximov A., Mirzaeva N. "Eshitdim-ko'rdim-bajardim" tamoyili asosida biologik fanlarni o'qitish uslubi	145
Raximov U. 10-12 yoshli futbolchilarni tayyorlashning o'ziga xos metodikasi	149
Sabirova U., Kabiroya M. Ta'lim sifati innovatsion tizimini rivojlantirishning ijtimoiy omillari	152
Salomova R. Klasterli muhitni tashkillashtirish asosida informatika fanini o'qitishni takomillashtirish	156
Sattorova N. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda xalq og'zaki ijodining o'rni	159
Safarov M. Yoshlar siyosiy ongi va madaniyatini transformatsiyalashishida jamoat tashkilotlari ta'sirining futurologik tahlili	162
To'rayev R. Web dasturlashga oid kompetensiyalarini shakllantirish omillari	166

Turayeva G. Shaxsda sog'lom ma'naviy-axloqiy tarbiyani samarali tashkil etish omillari.....	169
Turdiyev U. Globallashuv davrida kiberxavfsizlik muammosining ayrim masalalari.....	172
Uralova M. Ijodiy-metodik faoliyat bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy tayyorgarligi va kompetentligining muhim elementi sifatida.....	176
Usmonov B. O'zbekiston Respublikasi va Tojikiston Respublikasi o'rtasidagi siyosiy va diplomatik aloqalar.....	179
Usmonova M., Abdubannonova N. O'quvchilarida kreativ qobiliyatni rivojlantirishning didaktik asoslari.....	182
Fayzullayeva G. O'qituvchilarni uzluksiz kasbiy rivojlantirishda jarayonga asoslangan o'qitishning (process-based learning) afzalliklari.....	184
Халикова Л., Бурнес Л. Роль физической активности в восстановлении здоровья людей разного возраста.....	188
Xalimova M. Bo'lajak biologiya o'qituvchilarini tayyorlashda axborot texnologiyalarining o'rni.....	192
Xolmirzayev Sh. Yuqori malakali akademik eshkak eshuvchilarning mashg'ulot vosita va yuklamalari hajmini takomillashtirish.....	195
Xudayberganov Y. Jismoniy agressivlikni tadqiq qilishning diniy-psixologik aspektlari.....	198
Xudaynazarov A. Yangi O'zbekiston yoshlari siyosiy jarayonlar subyekti sifatida.....	203
Xujayev M. Asrlarni oshib o'tgan tafakkur sohibi.....	207
Xo'jamberdiyeva Sh. Maktabgacha yoshdagi bolalarni badiiy asarlar bilan tanishtirishning zaruriyati.....	210
Xurvaliyeva T. Maktabgacha yoshdagi bolalarda emotsional zo'riqishni korreksiyalashda ertak terapiyadan foydalanish.....	213
Xurramova G. Boshlang'ich sinf o'quvchilarni milliy va innovatsion qadriyatlar uyg'unligi asosida tarbiyalashning pedagogik tizimi.....	215
Xurramova M. Ta'lim mazmunini shakllantirishda germenevtik yondashuvni tashkil etishning shakli va metodlari.....	218
Xusanova J. Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda boshgaruv faolligini rivojlantirish.....	221
Eshqobilova S. Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq o'stirish faoliyatlari jarayonida tafakkurini rivojlantirish.....	224
Yunusov M. Davlat fuqarolik xizmatida jamoatchilik bilan aloqalar rolini oshirish.....	227
Filologiya	
Abdullayeva N. Tilshunoslikda paremiologik lug'atlar tarixi.....	231
Абулкасимова Н. Фреймовый анализ эвфемизмов.....	234
Azimova M., Boqiyeva M. Til o'rganuvchilarning chet tilida so'zlashuv jarayonidagi qiyinchiliklari va uni bartaraf etish yo'llari.....	237
Anarboyeva I. Turli tizimli tillarda nominatsiyalarning o'rganilishi.....	240
Asadov M. Adabiyotda "Kimsasizlik vaziyati"ning ijtimoiy-falsafiy va metaforik talqinlari.....	243
Atabayeva X. The concept of somatism, metaphors in the expression of somatisms.....	247
Ahmadov X. "Chig'atoy gurungi"da til va imlo masalasi.....	250
Axmedova G. Zamonaviy tilshunoslikda aforizmlar tasnifi.....	254
Akhmedova M., Rakhimova O'. Character comparison through symbolism in Charlotte Bronte's Jane Eyre and Jean Rhys' Wide Sargasso sea.....	257
Begmatova R. Nutqda kooperatsiyani ta'minlashda solidarlik strategiyasining qo'llanilishi.....	260
Boynazarova N. Badiiy timsolning poyetik jozibasi.....	263
Bo'ronov N. Global axborot makonida feyk va dezinformasiyaning ijtimoiy ta'siri.....	266
G'ulomova R. Ayollar va erkaklar nutqida qarg'ish so'zlarning qo'llanilishi.....	270
Daliev M. Conceptology as a branch of cognitive linguistics and its development.....	273
Jalilova L., Aminova M. Tarjimaning leksik-semantik muammolari.....	276
Ismoilova G. Iqtisodiy islohotlar va ma'naviy hayot uyg'unligi.....	279
Israilova S. Tezauruslarda leksemalar mohiyatining ifodalanishi.....	282
Kamolova F., Akhmedova M. Description of historical setting in "Nights at the circus" by Angela Carter.....	285
Karimova L. Nemis tilida ilova hodisasining german tilshunosligida o'rganilishiga doir ayrim mulohazalar.....	288
Karimova X. "Jasorat" semali leksemalar semantik, struktur xususiyatlari.....	291
Kurbanova N. Ingliz va o'zbek shifokorlari nutqidagi shaxsiy madaniyatning ta'siri.....	293
Mardiyev B. Izhorlovchi qismning semantik tiplari haqida ayrim mulohazalar.....	296
Marufova Z. Mumtoz matnlarda ranglar vositasida ifodalangan estetik bahoning lingvopoetik talqini.....	299
Mirzayeva G. Verb-constructed phraseologisms in english and uzbek and their semantic characteristics.....	302
Mirsanov B. Nemis va o'zbek tillarida uy hayvonlari nomi bilan shakllangan dengiz hayvonlari.....	305
Nazarova G., Fayzullayeva N. Konsept termini va lingvokulturologiyadagi o'rni va ahamiyati.....	309
Nurmetova M. Peculiarities of using figurative and expressive devices of language in the process of speech.....	312
Rasulova M. Metafora va uning lingvistik tavsifi.....	316
Rashidova G. Ingliz tilini chet tili sifatida o'rganuvchilarga yozish ko'nikmasini o'rgatish: o'zbek o'qituvchilar tomonidan duch kelingan qiyinchiliklar doirasida.....	319
Suyarova N. Metaphors in the novel "A farewell to arms" by E. Hemingway and their translations from english into uzbek.....	322
Tuxtasinova Z. Haqorat jarayonini nomlovchi leksik-frazeologik birliklar (o'zbek tili misolida).....	325
O'rishev A. Words in context: enhancing vocabulary through reading and writing.....	328
Xajiyeva D. Erkin Vohidov she'rilarida xalq og'zaki ijodiyotidagi tush motivining qo'llanilishi.....	331
Xasanova F. Maishiy nutqiy janrlar sotsiolingvistikasi.....	333
Xolmuminov I. "Alpomish" dostonida qo'llanilgan o'xshatishlarning sintaktik-semantik tahlili.....	336
Hamrayev K. O'zbek hikoyasi genezisi.....	340
Elmurodov Y. Jahon adabiyotshunosligida ilmiy fantastika nazariyasiga yangicha qarashlar talqini.....	343